Lietas Nr. /lietas numurs/
Lietas arhīva Nr. /lietas arhīva numurs/

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 12.augustā

Rīgas rajona tiesa

tiesnese V.Puškundze

izskatīja rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības „Lateko Līzings" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2013.gada 10.decembrī Rīgas rajona tiesā saņemts akciju sabiedrības (turpmāk a/s) „Lateko Līzings" (turpmāk prasītāja) prasības pieteikums pret /pers. A/ (turpmāk atbildētājs) par parāda piedziņu. Prasības pieteikumā kā prasības priekšmets norādīts galvenā parāda, procentu un līgumsoda piedziņa. Pie apstākļiem, kas pamato prasību norādīts, ka starp pusēm /datums/, tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr. /numurs/ (turpmāk arī Aizdevuma līgums Nr.1), kuru apliecinājusi un iereģistrējusi aktu un apliecinājuma reģistrā ar Nr. /numurs/, Rīgas apgabaltiesas zvērināta notāre Valsts amatpersona. Saskaņā ar Līgumu, atbildētājam tika piešķirts aizdevums Ls 1000 apmērā. Aizdevums tika piešķirts ar procentu likmi par aizdevuma lietošanu 25% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas saskaņā ar maksājuma grafiku, ik mēneša maksa par Aizdevuma saistību izpildes kontroli, kas sastāda 0,85% no Aizdevuma summas. Maksa par aizdevuma piešķiršanu sastāda Ls 50. Saskaņā ar līguma noteikumiem, atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevumu, lietošanas procentus un maksu par aizdevuma kontroli, ik mēnesi, veicot maksājumus, grafikā noteiktajā datumā un norādītajā apmērā. Aizdevuma atmaksas termiņš tika noteikts līdz /datums/.

/datums/starp pusēm tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr. /numurs/ (turpmāk arī Aizdevuma līgums Nr.2). Saskaņā ar līguma speciālajiem noteikumiem un vispārīgo līgumu noteikumu 5.1. punktu, prasītāja atbildētājam piešķīra un izsniedza aizdevumu Ls 150 apmērā, pārskaitot to uz atbildētāja kontu, no kura atbildētājs ir veicis reģistrācijas maksu Ls 0,01 apmērā. Saskaņā ar līgumu, atbildētājs apņēmās līdz aizdevuma atmaksas datumam veikt aizdevuma un maksas par aizdevuma kontroli atmaksu prasītājam, pamatojoties uz piestādīto rēķinu Nr. /numurs//Nr./numurs/. Aizdevuma atmaksas termiņš tika noteikts līdz /datums/. Atbildētājs pagarināja aizdevuma atmaksas termiņu par 14 dienām. Tādejādi tas tika pagarināts līdz /datums/.

Atbildētājs saskaņā ar Aizdevuma līgumu Nr.1 ir veicis 6 maksājumus par kopējo summu Ls 289,74. Savukārt Aizdevuma līgums Nr.2 atmaksai nav veikts neviens maksājums. Saskaņā ar Aizdevuma līgumu Nr.1, ja viena no pusēm līgumā noteiktās saistības nepilda ilgāk par 30 dienām, otrai pusei ir tiesības pirms termiņa izbeigt līgumu. Ar /datums/Brīdinājumu Nr. /numurs/, atbildētājs tika brīdināts par Aizdevuma līguma Nr.1 pirmstermiņa izbeigšanu ar /datums/. Atbildētājs uz atgādinājumiem par parāda samaksu un brīdinājumu nav reaģējis.

Tāpat prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar Līguma Nr./numurs/ 4.1.punktu atbildētājam prasītājam jāmaksā līgumsods 0,3% dienā no nesamaksātās summas saskaņā ar sastādīto Maksājuma grafiku, un ar Līguma Nr./numurs/ 8.5.punktu atbildētājam jāmaksā līgumsods 1% dienā no izdevuma nesamaksātās summas. Līgumsoda pieaugums pēc Līguma Nr./numurs/ apstājās ar /datums/.

Prasītājs vairākkārt atgādinājis atbildētājam par saistībām, kas izriet no Līgumiem, atbildētājs uz atgādinājumiem nav reaģējis, nav veicis aizdevuma, procentu un līgumsoda samaksu, kā arī nav sniedzi iebildumus.

Prasībā lūgts piedzīt no atbildētāja /pers. A/ par labu prasītājai a/s „Lateko Līzings" pamatparādu kopsummā Ls 1065,18, aizdevuma lietošanas procentus Ls 70,89 un līgumsodu kopsummā Ls 192,73, kopā Ls 1328,80. Kā arī lūgts atzīt prasītājai tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas par laika periodu no sprieduma taisīšanas dienas līdz sprieduma izpildei, tāpat lūgts piedzīt samaksāto valsts nodevu Ls 199,32 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1590., 1591., 1716., 1720., 1756., 1765. un 1946. panta pirmo daļu,

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta noteikumiem atbildētājam /datums/tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa, ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. Tāpat atbildētājam tika izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē (lietas 46.lapa).

2014.gada 16.maijā lietas dalībniekiem ir paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un par iespēju saņemt sprieduma norakstu sākot ar 2014.gada 12.augustu (lietas 49.lapa). Tiesas dokumenti atbildētājam nosūtīti uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi, tāpēc tiesa uzskata, ka tas apstāklis, ka atbildētājs nav saņēmusi tiesas dokumentus, pats par sevi neietekmē dokumenta paziņošanas faktu (Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrā daļa). Fiziskai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā

dzīvesvietas adresē (Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa).

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā.

Tiesa atzīst, ka iesniegtie rakstveida pierādījumi prasības pamatošanai un pieteikumā norādītie argumenti ir pietiekami sprieduma taisīšanai lietā un ņemot vērā to, ka pusēm Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir paziņots par lietas izskatīšanu, tiesnese nolēma civillietu izskatīt rakstveida procesā uz lietā esošo pierādījumu pamata.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

MOTĪVU DAĻA

Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.pantu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Lietā nav strīda par to, ka starp prasītāju un atbildētāju pastāvēja līgumattiecības. Atbildētājs šo apstākli likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējis un ar lietas materiāliem pievienoto Aizdevuma līgumu Nr./numurs/ (lietas 11.-15.lapa), Pieteikumu aizdevuma saņemšanai (lietas 16.lapa) un maksājuma uzdevuma kopiju (lietas 18.lapa), kā arī ar Aizdevuma līguma Nr. /numurs/ speciālajiem noteikumiem (lietas 32.lapa), vispārīgajiem noteikumiem (lietas 22.-31.lapa) un maksājuma uzdevuma kopiju (lietas 37.lapa), gūst apstiprinājumu fakts, ka /pers. A/ kopā saņēma aizdevumu no a/s „Lateko Līzings" Ls 1150 apmērā. Aizdevuma līgumam Nr.1 atmaksas termiņš tika noteikts /datums/ar procentu likmi 25%, savukārt Aizdevuma līguma Nr. 2 atmaksas termiņš tika noteikts /datums/un procentu likme nav pielīgta.

Civillikuma 1587.panta nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis.

Kā prasības pieteikumā norādīts, atbildētājs nav pilnā apmērā izpildījis no līguma izrietošās saistības.

Neatmaksātās aizdevuma summas apmērs sastāda Ls 1065,18. Minētais apstiprinās ar lietas materiāliem pievienoto Izziņu par saistību atlikuma apjomu, prasības pieteikumā iekļauto prasības summas aprēķinu un izziņu par parāda summas aprēķinu (lietas 5., 17. un 42. lapa), kurā iekļauts pārskats par atbildētāja veiktajiem maksājumiem līguma ietvaros. No aprēķina redzams, ka atbildētājs vienīgos maksājumus veicis par Aizdevuma līguma Nr. 1 atmaksu, Ls 289,74 apmērā. Atbildētājs Aizdevuma līguma Nr. 2 atmaksai nav veicis nevienu maksājumu.

Lietas materiālos esošais Brīdinājums Nr. /numurs/, kas datēts ar 2013.gada 30.janvāri, apliecina prasības pieteikumā norādīto apstākli par to, ka atbildētājs tika informēts par parāda esamību, lūgts veikt samaksāt parādu 15 kalendāro dienu laikā (lietas 19.lapa). Par Paziņojumu nosūtīšanas faktu liecina lietā esošais vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu saraksta kopija (lietas 20.lapa). Atbildētāja informēšana par saistību esamību apstiprinās arī ar lietā esošo izdruku par atbildētājam nosūtītajām īsziņām (lietas 40.-41.lapa).

Tiesai nav pamata apstrīdēt prasītājas norādītos apstākļus. Parakstot līgumu atbildētājs /pers. A/ apņēmās pildīt tā noteikumus, t.sk., saskaņā ar Aizdevuma līguma Nr.1 3.1.punktu, atmaksāt prasītājai ikmēneša maksājumus – aizdevuma un procentu maksājumus, noteiktajā apmērā un termiņā.

Ar līguma nosacījumiem atbildētājs ir iepazinies, ko apstiprina viņa personīgi atveidotais paraksts dokumentos.

Attiecībā uz Aizdevuma līgumu Nr.2, no lietas materiāliem redzams, ka līgums par aizdevuma izsniegšanu noslēgts interneta vietnē http://www.latcredit.lv.Tādējādi starp pusēm ir noslēgts distances līgums. Ar lietas materiāliem pievienoto maksājuma uzdevumu (lietas 37.lapa) konstatēts, ka /datums/ prasītājas norēķinu kontā tika saņemts maksājums Ls 0,01 apmērā. Savukārt ar maksājuma uzdevumu Nr.756 (lietas 38.lapa) konstatēts, ka atbildētājam /datums/tika izsniegts aizdevumus Ls 150 apmērā. Tādējādi ar minētiem dokumentiem apstiprinājumu gūst fakts, ka atbildētājs ir piekritis kredīta līguma nosacījumiem. Proti, veicot reģistrācijas maksu Ls 0,01 atbildētājs atbilstoši aizdevuma līguma nosacījumiem, ir apstiprinājis reģistrācijas datus un aizdevuma līguma noteikumus, tādējādi noslēgtā līguma nosacījumi atbildētājam ir saistoši un izpildāmi.

Saskaņā ar aizdevuma līguma speciāliem noteikumiem, kas ir līguma pielikums un tāpēc atbildētājam saistošs, noteikts, ka aizdevuma atmaksas datums ir /datums/(lietas 32.lapa). Atbildētājs ir veicis aizdevuma atmaksas pagarinājumu par 14 dienām, proti, līdz /datums/. Tiesība pagarināt līguma darbības termiņu pusēm pielīgta līguma noteikumu 6.2.punktā.

Tiesa atzīst par pamatotu parāda aprēķinā norādīto prasības summu un saistību neizpildi no atbildētāja puses.

Ņemot vērā tiesas nodibinātos faktus tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenama neatmaksātā aizdevuma summa pēc Līguma Nr.1 Ls 915 apmērā un pēc Līguma Nr.2 neatmaksātā aizdevuma summa Ls 150 apmērā, kopā Ls 1065,18 jeb 1515,61 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumu par euro ieviešanu Latvijas Republikā ar 2014.gada 1.janvāri un Euro ieviešanas kārtības likumu, noteiktais maiņas valūtas kurss ir 1 euro = 0,702804 lati, līdz ar to nolēmumā summas latos ir konvertējamas euro valūtā atbilstoši minētajam valūtas maiņas kursam.

Tāpat tiesa uzskata par apmierināmu prasību par procentu Ls 70,89 jeb 100,87 *euro* apmērā piedziņu.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojumu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti. To apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā (Civillikuma 1765.pants).

Saskaņā ar Aizdevuma līguma Nr.1 Sevišķiem noteikumiem, procentu likme par izsniegtā kredīta lietošanu noteikta 25% gadā, un tie iekļauti kārtējā maksājumā.

No parāda aprēķiniem redzams, ka neapmaksātie procenti par aizdevuma lietošanu ir Ls 70,89 apmērā, kas aprēķināti līdz /datums/, t.i. līdz vienpusējas no līguma atkāpšanas datumam.

Ņemot vērā to, ka pienākums maksāt procentus un to apmērs pielīgts līgumā, tie pamatoti aprēķināti līdz līguma beigu datumam, tiesa uzskata procentu piedziņu par pamatotu un piedzenamu prasītājas norādītajā Ls 70,89 jeb 100,87 *euro* apmērā.

Tāpat prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu Ls 42,73 jeb 60,80 *euro* apmērā saskaņā ar Aizdevuma līguma Nr.1 4.1. punktu, kurā prasītāja pielīga tiesības aprēķināt līgumsodu 0,3% apmērā par katru maksājuma kavējuma dienu no termiņā nesamaksātās summas. Līgumsods aprēķināts par laika periodu no /datums/līdz /datums/, proti, līdz vienpusējas atkāpšanās brīdim.

Tiesa, ņemot vērā pušu pielīgtās saistības, un līgumsoda apmēru, atzīts, ka no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenams līgumsods 60,80 euro apmērā.

Savukārt ar Aizdevuma līguma Nr.2 „Vispārīgie līguma noteikumi" 8.5.punktu puses pielīga, ka līgumsods maksājams 1% dienā no atlikušās neatmaksātās aizdevuma summas par katru aizdevuma un maksas aizdevuma kontroli atmaksas termiņa nokavējuma dienu. Par Aizdevuma līguma Nr.2 aprēķinātais līgumsods sastāda Ls 150, kas ir aizdevuma summas apmērā.

Civillikuma 1717.pants neierobežo līgumsoda apmēru un Augstākās tiesas Senāts ir norādījis, ka sakarā ar likuma tieša norādījuma trūkumu, jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (*skat. Senāta 2008.gada 14.maija spriedums lietā Nr. SKC-212).*

Vērtējot līgumsoda apmēra atbilstību Patērētāju tiesību aizsardzības likuma un labticības principiem, tiesa atzīts, ka līgumā noteiktā līgumsoda likme 1% un pieprasītais līgums Ls 150 apmērā, lai arī nepārsniedz pamatparādu, ir nesamērīgi liels, tas aprēķināts no aizdevuma atmaksas iestāšanās dienas līdz sasniedzis pamatparāda apmēru.

Vērtējot līgumsodu atbilstoši taisnīguma principam, tiesa ņem vērā arī noslēgtā līguma veidu, proti, to, ka puses ir noslēgušas distances līgumu un atbildētājam kā patērētājam bija ierobežota iespēja apspriest līguma noteikumus un ietekmēt to saturu.

Tāpat tiesa ņem vērā likumdevēja pausto gribu Civillikuma grozījumos, kas stājies spēkā 2014.gada 1.janvārī, attiecībā uz līgumsoda definīciju un tā apmēra noteikšanas kritērijiem, kas noteic, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi var tikt noteikts ne vairāk par 10% no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Ņemot vērā minēto, īpaši pie apstākļiem, ka atbildētājs ir patērētājs, tiesa atzīst, ka pieprasītais līgumsoda apmērs nostāda atbildētāju neizdevīgā stāvoklī, kā arī pakļauj prasītāju riskam gūt apmierinājumu saistības pilnīgai izpildei, tādēļ tas ir samazināms līdz 10% no pamatparāda, t.i. līdz Ls 15 jeb 21,34 *euro* apmēram.

Tādējādi tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams līgumsods Ls 15 jeb 21,34 *euro* apmērā, bet prasība pārējā daļā pēc Līguma Nr.2 – 192,09 *euro* apmērā par līgumsoda piedziņu, ir noraidāma.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst par pierādītu un apmierināmu prasītājas prasību par 1698,62 euro apmēra piedziņu, savukārt pārējo prasības daļu par līgumsoda 192,09 euro apmērā piedziņu, noraidāmu.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs tiesā nav iesniedzis pierādījumus saistības izpildei ar prasītāju, nav sniedzis paskaidrojumus vai iebildumus pret prasību. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas parāda aprēķinu, to nav apstrīdējis pats atbildētājs.

Prasībā lūgts atzīt prasītājai tiesības saņemt no atbildētāja līdz sprieduma izpildei līgumiskus 6% gadā no pamatsummas parāda par laika periodu līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa, tostarp, norāda prasītājas tiesības par laiku līdz spieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu prasītājai nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no nenomaksātās piedzenamās summas.

Ceļot prasību tiesā prasītāja ir nomaksājusi valsts nodevu Ls 199,32 jeb 283,61 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 jeb 4,70 *euro* apmērā (lietas 9.-11.lapa).

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram (..). Līdz ar minēto no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami tiesas izdevumi – samaksātā valsts nodevas daļa, kas aprēķināta no tiesas apmierinātās prasījuma summas – 1698,62 euro, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam sastāda 254,79 euro (1698,62x15%), kā arī samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 euro.

Civilprocesa likuma 204.[1] pants noteic, ka,taisot spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 96., 97., 193., 195., 204.[1], 250.[25]-250.[27] panta, tiesa

nosprieda:

akciju sabiedrības „Lateko Līzings" maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Lateko Līzings", reģistrācijas Nr.40003366651, neatmaksāto aizdevumu 1515,61 *euro* apmērā, aizdevuma lietošanas procentus 100,87 *euro* apmērā, līgumsodu saskaņā ar Aizdevuma līgumu Nr./numurs/ 60,80 *euro* apmērā, kas aprēķināts par laika posmu no /datums/līdz /datums/, līgumsodu saskaņā ar Aizdevuma līgumu Nr./numurs/ 21,34 *euro* apmērā, kas aprēīnāts no /datums/līdz /datums/, kā arī samaksātos tiesas izdevumus: valsts nodevu 254,79 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* apmērā, pavisam kopā 1958,11 ***euro*** (viens tūkstotis deviņi simti piecdesmit astoņi euro 11 centi), **samaksu veicot a/s „Norvik banka", konta nr.LV98LATB0006010003592.**

Noteikt /pers.A/, personas kods /personas kods/, labprātīgu sprieduma izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Noteikt akciju sabiedrībai „Lateko Līzings", reģistrācijas Nr.40003366651, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6 % (procentus) gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 192,09 *euro* apmērā piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese V.Puškundze